

Tingsryds kommun

Huvudman: kommunen@tingsryd.se

Rektor: fredrik.persson@tingsryd.se

2022-06-20

Dnr 2020:5416

Beslut

efter kvalitetsgranskning av skolans arbete för
kvalitet i undervisningen i moderna språk –
undervisning för kommunikativ förmåga vid
Dackeskolan 7-9 i Tingsryds kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Dackeskolan 7-9 i Tingsryds kommun avseende verksamhetens kvalitet inom skolans arbete för undervisningen i moderna språk – undervisning för kommunikativ förmåga. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska kvaliteten i några delar av undervisningen i moderna språk (i språken franska, spanska och tyska) inom ramen för språkval i grundskolan. Granskningen omfattar 34 grundskolor spridda över landet. Ett fåtal av skolorna erbjuder moderna språk via fjärrundervisning.

Granskningen ska besvara två frågeställningar:

1. I vilken utsträckning ger undervisningen i moderna språk eleverna möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga (produktion och interaktion) så att de kan använda målspråket i olika sammanhang?
2. I vilken utsträckning skapar skolan förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet som ger eleverna reella möjligheter att fullfölja sina studier i moderna språk?

Detta beslut avser Dackeskolan 7-9 i Tingsryds kommun. Skolinspektionen har genomfört fyra klassrumsobservationer i språken franska, spanska och tyska. Dessutom har intervjuer med elever, lärare och rektorn genomförts. Granskningen genomfördes 23 och 24 maj 2022 av utredarna Maria Lundström och Johan Hieronymus. Intervjuerna och lektionsobservationerna har sammanställts i ett protokoll som kommunicerats med huvudmannen. Protokollet ligger, tillsammans med inkommen dokumentation, till grund för detta beslut. De samlade iakttagelserna från alla skolor som ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under februari 2023.

Fakta om verksamheten

Dackeskolan 7-9 är den enda högstadieskolan i Tingsryds kommun. Skolan har cirka 350 elever fördelade på fem årskurs 7-klasser, fyra årskurs 8-klasser och sex årskurs 9-klasser. Innevarande läsår är det 26 procent av eleverna som inte läser moderna språk utan istället läser förstärkt svenska eller engelska. Skolan, som är organiserad i arbetslag, leds av en rektor och en biträdande rektor. Språken franska, spanska och tyska erbjuds inom ramen för ämnet moderna språk. Det finns en lärare i respektive språk och endast en lärare är legitimerad i sitt undervisningsspråk.

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området vilket beskrivs i bilaga 1. Bedömningsområden. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 2. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men att utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. Skolinspektionen begär också en skriftlig redovisning av åtgärder av skolan. Om Skolinspektionen bedömer att skolan uppfyller kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Dackeskolan 7-9 i följande utsträckning:

Undervisningen ger elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga

Skolinspektionen bedömer att Dackeskolan 7-9 i Tingsryds kommun i **flera delar** ger eleverna möjlighet att utveckla sin kommunikativa förmåga men att utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar:

- Rektorn bör leda lärarna i moderna språk att gemensamt utveckla undervisningsidéer kring hur målspråksanvändningen kan öka i klassrummet, för både lärare och elever.
- Rektorn bör, tillsammans med sina lärare i moderna språk, utveckla metoder för att kontinuerligt efterfråga elevernas synpunkter i planering och genomförande av undervisningen med fokus på autentiskt material och interkulturell kompetens.

Skolan skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet

Skolinspektionen bedömer att skolan i **flera delar** skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet i moderna språk men att utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar:

- Rektorn behöver stärka den kollegiala samverkan för språklärarna samt sin egen uppföljning av ämnet moderna språk.
- Rektorn behöver analysera skälen till avhoppet från ämnet moderna språk.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **2023-01-06** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till: maria.lundstrom@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2020:5416) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område. I slutet på varje område finns en sammanfattande bedömning.

Undervisningen ger elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga

I detta område granskas om undervisningen i moderna språk ger eleverna möjlighet att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Det handlar bland annat om att eleverna får möjlighet att formulera sig och samspela med andra i tal och skrift samt lära sig att anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare.

Lärarna jobbar inte tillräcklig med att stärka elevernas kommunikativa förmåga på målspråket

Granskningen visar att lärarna låter läroboken styra undervisningens innehåll och upplägg i hög utsträckning snarare än att undervisningen planeras utifrån en idé om hur den kommunikativa förmågan ska inkluderas och tränas. Även de moment av interkulturell kompetens som inkluderas i undervisningen utgår främst från lärobokens innehåll. Granskningen visar också att skolan har arbetat något med all-

mändidaktisk forskning, men inte med forskning som specifikt är riktad mot utvecklandet av undervisningen i moderna språk. Granskningen visar också att lärarna har forum för uppföljning av sin undervisning men att dessa ämneslagsträffar ofta avhandlar praktiska frågor medan samtal om undervisningen oftare sker informellt i arbetsrummet. Granskningen visar också att eleverna inte systematiskt får vara med och diskutera undervisningens innehåll eller utvärdera dess genomförande.

Lärarnas undervisningsidé kring kommunikativ förmåga och interkulturell kompetens

I intervjun med lärarna framkommer att de inte primärt planerar sin undervisning med den kommunikativa förmågan i fokus. De säger att denna del är den svåraste att nå i undervisningen och att den muntliga kommunikationen är den del som eleverna är svagast i; eleverna vill inte prata utan de genomför språkstudierna främst för att få ett betyg i ämnet. En lärare säger att det är möjligt att få eleverna att prata målspråket om de får jobba med videoinspelningar. Några lärare uppger att de i sin undervisningsplanering håller sig nära läroböckerna vilka de uppfattar är baserade på läroplanen och att de ibland kompletterar med annat material. Det kan exempelvis vara inslag från en digital utbildningsplattform, SLI, eller filmsnuttar från UR (Utbildningsradion). En lärare uppger dock att hen i sin planering utgår från läroplanen och dess mål. Även rektorn uppger att lärobok och läroplan är grunden för lärarnas planering och hen säger att lärarna är duktiga på att få in det kommunikativa i sin undervisning. Enligt lärarna gjorde förra rektorn lektionsbesök, men de har inte haft några sådana besök av nuvarande rektor, som bara varit på skolan innevarande termin. De lektionsbesök som Skolinspektionen genomförde visade ytterst lite av målspråksanvändning från både lärarnas sida och från elevernas. Enstaka ord yttrades på målspråket när eleverna arbetade med olika uppgifter, men lärarna använde svenska både när de öppnade lektionerna, när de informerade om lektionernas innehåll och när de instruerade eleverna.

Lärobokens upplägg är något lärarna använder som utgångspunkt också för att få in målspråkslandets kultur och traditioner i undervisningen, berättar de. De säger att de pratar om skillnader mellan exempelvis Spanien och Sydamerika, eller de kan prata om tyska bilmärken eller tysk mat med eleverna. Enligt eleverna är det dock inte ofta som de får göra den typen av moment, även om de minns att de pratat om målspråkslänternas mat och några traditioner. I ett av språken har de fått jobba med artister och kändisar, berättar eleverna, men de tycker att de sällan gör jämförelser mellan Sverige och målspråkslänternas.

Lärarna utgår enligt egen utsägo i låg utsträckning från forskning och beprövad erfarenhet riktad specifikt mot ämnet moderna språk. De har dock jobbat en del med allmändidaktisk forskning kopplad till inläring. Rektorn uppger att skolan i några år har jobbat med differentierad undervisning samt att de huvudsakligen har arbetat med hur de ska implementera de nya läroplanerna under den termin som rektorn varit på plats på skolan. Här har de arbetat med Skolverkets material, vilket ju är forskning och beprövad erfarenhet, säger rektorn. Rektorn säger att hen därmed styr det som lärarna ska läsa in.

Lärarnas arbete med reflektion och återkoppling

Rektorn uppger i intervjun att hen har skapat en ram för lärarnas uppföljning av undervisningen genom den mötesstruktur som hen har lagt. På ämneslagsmöten har lärarna förutsättningar att diskutera sin undervisning, säger rektorn, liksom i arbetsrummet, där språklärarna sitter tillsammans. Rektorn styr dock inte innehållet i dessa möten genom en riktad agenda, utan hen ger bara förutsättningarna. Det är heller ingen av språklärarna som har ett specifikt uppdrag att driva ämneslagsträffarna, säger rektorn. Under den tid som rektorn varit på skolan har hen inte följt upp undervisningen i moderna språk, vare sig genom deltagande i ämnesträffar eller genom att samla in dokumentation från undervisningen, uppger rektorn. Det är en fråga som ligger på framtiden, säger hen. Lärarna uppger i intervjun att ämnesträffarna huvudsakligen blir praktiska till sin karaktär och att de ägnar mindre tid åt reflektion och undervisningsutveckling. De säger dock att de följer upp sin undervisning genom provresultat och att de pratar om hur stämningen är i klassen samt att det händer att de anpassar sin planering efter det som kommer fram. Som språkkollegor pratar de med varandra kontinuerligt för att stötta varandra, berättar lärarna. De uttrycker också i intervjun att de känner sig ganska ensamma som språklärare och att de hade önskat bättre möjligheter att samarbeta med andra ämneskollegor.

Enligt eleverna så får de inte ofta vara med och påverka, vare sig innehållet i undervisningen eller undervisningens genomförande. Det är läroboken som styr vad vi ska jobba med, säger eleverna, och de säger att lärarna inte efterfrågar vad de skulle vilja jobba med eller vad de vill lära sig mer om. De flesta elever säger i intervjun att de inte får utvärdera undervisningen eller uttrycka sin uppfattning, men någon elev säger att det kan hända att läraren frågar dem vad de tycker. Eleverna säger också att de inte har någon utvärdering av undervisningen i slutet av terminen. Någon lärare säger att det har hänt att hen har gjort en enkät med eleverna och någon annan tycker att det är svårt för eleverna att utvärdera undervisningen och att det inte ger så mycket. Det händer dock att lärarna pratar med eleverna om

undervisningen, säger de, och eleverna kan få ha synpunkter på exempelvis om de ska arbeta i grupp eller enskilt kring ett område som läraren valt att de ska jobba med.

Arbetsformerna stöder i otillräcklig utsträckning användande av målspråket

Granskningen visar att lärarnas val av arbetsformer ofta utgår från lärobokens förslag och att de i otillräcklig utsträckning tar hänsyn till elevernas intressen och önskemål. Vidare visar granskningen att målspråket används främst vid uppläsning av förberedda dialoger eller översättning av text. Granskningen visar också att lärarna erbjuder eleverna individuellt stöd och att de i viss mån anpassar uppgifter efter elevernas olika behov av stöd och utmaningar.

Lärarnas val av arbetsformer

Lärarna berättar i intervjun att de ofta utgår från de moment och det innehåll som finns i läroböckerna när de väljer vad de ska göra på lektionerna och hur. Lärare säger att de låter eleverna jobba på olika sätt men inom rimliga gränser, då de arbetsformer som väljs måste vara produktiva. Om eleverna får välja fritt önskar de ofta filmvisning enligt lärarna. Lärarna erbjuder eleverna möjligheter att prata om sina intressen ibland, säger de, men de tycker samtidigt att det är svårt att nå elevernas intressen om de är alltför specifika, exempelvis om eleverna har ett bilintresse. De säger också att det är svårt att tvinga eleverna att försöka göra sådant eleverna inte kan, varför lärarna ofta använder sig av enskilda övningar eller parövningar. Eleverna får inte så ofta vara med och bestämma arbetsformer enligt lärarna utan i så fall handlar det oftast om val av redovisningsform eller vem de ska få jobba med. Enligt lärarna blir det mest förberett tal i klassrummet, exempelvis att eleverna får prata målspråket genom att läsa upp en förberedd dialog, någon gång med enbart stödord som hjälp. Lärarna är dock medvetna om att de hade behövt utöka mängden taltid på målspråket. De berättar också att de försöker utmana eleverna att tala målspråket allt mer efter hand som eleverna blir äldre och att de försöker få eleverna att ställa enklare frågor på målspråket. Någon lärare berättar att hen har talkort att prata utifrån, som stöd för kommunikation. Själva talar de mest på målspråket i enklare instruktioner, uppger lärarna, men de förklarar på svenska. Vid lektionsobservationerna syns dock få exempel på att målspråket används ens i enkla kommunikationssituationer.

Enligt eleverna pratar de inte ofta fritt på målspråket. Några elever upplever att de inte alls får prata på målspråket. I några av språken kan det gå flera lektioner utan att de säger något alls, säger eleverna, medan elever i något av språken säger att

de oftast har sagt något ord när lektionen är slut, exempelvis genom att de fått läsa upp översatta texter. Precis som lärarna säger eleverna att det händer att de får läsa upp förberedda dialoger eller att de får läsa högt från boken. Det är inte vanligt att de använder sig av autentiskt material, såsom dagstidningar, nyhetssändningar, sociala medier eller rollspel uppger eleverna, även om det har hänt i något av språken. Lärarna efterfrågar inte heller deras åsikter så ofta, om vad eleverna är intresserade av, vad de önskar jobba med eller hur.

Lärarnas arbete med elevers olika behov av stöd och utmaningar

Eleverna berättar att deras lärare ofta går runt i klassrummet och hjälper dem individuellt när de jobbar med uppgifter. De skriver mest dialoger och sällan sammanhängande texter säger eleverna och de får inga malltexter eller exempeltexter men de kan få stödfrågor ibland. Någon lärare uppmanar eleverna att först skriva texter på svenska och sedan översätta dem till målspråket. Eleverna uppmanas ofta att använda Google translate för att finna rätt ord, berättare de, och någon gång tar lärarna upp svårigheter som de stöter på inför hela klassen. Om man hamnar efter får man jobba ifatt själv hemma, för alla arbetar med samma uppgift och de gör allt tillsammans och måste ha kommit lika långt, säger elever. De säger också att det inte finns någon läxhjälp i skolan.

Det finns ingen stöttid för elever som behöver extra hjälp i de moderna språken, uppger lärarna i intervjun. Ingen av språklärarna har någon extra tid inlagd i sina tjänster för att kunna stötta eleverna utöver lektionstiden. Lärare säger att de elever som klarar sig ganska bra, ofta hänvisas till att själva jobba på och därmed hamnar lite i bakgrunden. Dessa elever kan dock, enligt lärarna, erbjudas mer utmanande uppgifter, anpassade efter deras förmåga. Lärarna hjälper de elever som behöver stöd främst genom individuella insatser, säger de, och berättar att de kan förenkla och anpassa uppgifter för de elever som har stödbehov.

Lärarna hjälper i någon mån eleverna att hitta strategier då språket inte räcker till

Granskningen visar att lärarna visar eleverna några sätt att kommunicera när orden inte räcker till men att de ofta förlitar sig på Google translate. Granskningen visar också att språkinlärningsstrategier är något som förekommer, men som lärarna sällan arbetar med på ett planerat eller strukturerat sätt.

Enligt lärarna visar de eleverna hur de kan använda kroppsspråk eller att "prata runt" ordet, när eleverna inte finner rätt uttryck för vad de vill säga. Lärarna säger att de uppmanar eleverna att använda de ord de kan för att göra sig förstådda. Lärarna kan hjälpa dem genom att presentera ordet som behövs i en exempelmening

och de uppmanar eleverna att använda Google translate. Eleverna säger att de inte direkt fått några strategier eller tekniker för att komma vidare när ordförrådet tryter, men berättar ändå att några av lärarna har givit dem några knep att ta till när de inte hittar rätt ord, eller kör fast i sin språkanvändning. Lärarna har sagt att de kan gå via engelska eller andra språk, berättar de. Lärarna har också givit dem ramsor för att komma ihåg verb. Eleverna nämner, precis som lärarna, att de ofta använder sig av Google translate.

Vad gäller stödstrukturer i skriftliga uppgifter så berättar lärarna att de använder sig av översättningar från svenska till målspråket eller tvärtom för att eleverna ska ta sig in i språket med små steg. De kan också använda sig av texter från Google, säger lärarna och att de använder sig även av lucktexter. Enligt eleverna så förekommer inte så mycket användning av mallar eller andra stödstrukturer för den skriftliga produktionen. För den muntliga produktionen använder lärarna ibland några fasta uttryck på lektionerna, i alla fall i början av terminen säger eleverna, som exempelvis "hej", "slå upp sidan...". Annars kan eleverna inte påminna sig några fraser eller fasta uttryck som lärarna använder som stöd för deras muntliga språkinläring.

Med anledning av ovanstående rekommenderar Skolinspektionen rektorn att uppmuntra sina språklärare att diskutera strategier och stödfunktioner i språkinläringen tillsammans med sina språklärarkollegor samt att lärarna ska arbeta aktivt och medvetet för att undervisa om sådana strategier. Det kan exempelvis handla om stödstrukturer, mallar eller exempeltexter på olika betygsnivåer i skriftlig produktion. I muntlig produktion kan det handla om formeluttryck, motsatsord, synonymer, omskrivningar eller att i glosinläring jobba med besläktade ord, substantivadjektiv-verb.

Lärarna arbetar för att förebygga talängslan

Granskningen visar att stämningen i klassrummen är trygg och tillåtande men att någon lärare uppfattar att det finns vissa skillnader mellan pojkars och flickors aktivitet i gruppen. Granskningen visar också att lärarna i olika utsträckning använder sig av placering som ett verktyg för att skapa studiero eller för att möjliggöra kommunikation med flera olika klasskamrater.

Samtliga elever uttrycker i intervjuerna att de känner sig trygga i klassrummet och att det är en bra stämning i klassen. Alla vågar prata, säger eleverna och man vågar chansa eller göra fel. Beroende på personers olika sätt att vara, kan det vara vissa i klassen som pratar mer än andra säger eleverna. De elever som är blyga eller lite

rädda får hjälp av läraren genom att lärarna försöker se till att alla får prata och svara ändå genom att dela ut frågor även till de elever som inte räcker upp handen. En elev uttrycker att hen känner sig blyg för att prata på målspråket eftersom en av eleverna i gruppen talar målspråket flytande. Några grupper är så små att alla känner varandra riktigt bra, säger en elev, och då är man inte blyga för varandra. Om man svarar fel så rättar läraren en säger eleverna, men det kan också hända att lärarna försöker lirka fram svaret genom att exempelvis säga första bokstaven i ordet. Det kan också vara så att en annan elev istället får chansen att svara berättar eleverna. Lärarna säger att det i stor utsträckning beror på elevgruppen huruvida det är tryggt i klassen. Det är svårare att få en god stämning i stökiga grupper och främst i årskurs 7, säger en lärare.

Lärarna har olika uppfattningar om huruvida det finns mönster mellan olika grupper i undervisningssituationen. Någon lärare säger att det inte finns några skillnader mellan exempelvis pojkar och flickor när det kommer till klassrumsaktivitet, medan en lärare berättar att hen sett vissa mönster i hur eleverna svarar och är aktiva. Enligt den läraren är pojkarna mer aktiva muntligt då de inte skäms lika mycket för ett felaktigt svar, medan flickorna är starka på andra områden. En annan lärare säger att eleverna är som de är och det är inget att göra någonting åt.

En lärare beskriver hur hen arbetar med att få eleverna att känna sig bekväma med var de sitter och hen säger att placeringen i klassrummet är viktig för att eleverna ska våga svara. Hos den läraren får eleverna passa på en fråga om de inte kan svaret men det kan ibland innebära att om en elev svarat "pass" så smittar det av sig och allt fler vill undvika att svara, säger läraren. Lärare berättar också att de, framför allt i årskurs 7, låter eleverna arbeta mycket individuellt för att det över huvud taget ska bli något gjort. I de övre årskurserna får eleverna i det språket ofta arbeta med vem de vill, medan någon annan lärare själv skapar grupper för att kunna påverka sammansättningen så att exempelvis en starkare elev får jobba med någon som har det lite svårare.

Eleverna berättar att de vid terminens start ofta har fasta placeringar och att de i något språk har haft för vana att byta placering var fjärde vecka. Det förfarandet har dock avtagit allt eftersom terminen gått säger de. I något språk får de sitta var de vill om de inte stör kamraterna, men eleverna säger att läraren flyttar runt dem om de stör undervisningen. Enligt eleverna beror de fasta placeringarna dels på att det inte ska bli stökigt i gruppen, dels att de ska få jobba med olika personer och att alla ska kunna prata med alla. Det blir dock oftast att man samarbetar med den som sitter bredvid, uppger eleverna. Vid grupparbetet får man ofta välja gruppmedlemmar själva, säger en elev.

Sammanfattande bedömning av området:

Granskningen visar att lärarna låter läroboken styra undervisningens innehåll och upplägg i hög utsträckning snarare än att undervisningen planeras utifrån en idé om hur den kommunikativa förmågan ska inkluderas och tränas. Även de moment av interkulturell kompetens som inkluderas i undervisningen utgår främst från lärobokens innehåll. Granskningen visar också att skolan har arbetat något med allmändidaktisk forskning, men inte med forskning som specifikt är riktad mot utvecklandet av undervisningen i moderna språk. Vidare visar granskningen att lärarna har forum för uppföljning av sin undervisning men att dessa ämneslagsträffar ofta avhandlar praktiska frågor medan samtal om undervisningen oftare sker informellt i arbetsrummet. Den visar också att eleverna inte systematiskt får vara med och diskutera undervisningens innehåll eller utvärdera dess genomförande. Granskningen visar också att lärarnas val av arbetsformer ofta utgår från lärobokens förslag och att de i otillräcklig utsträckning tar hänsyn till elevernas intressen och önskemål.

Vidare visar granskningen att målspråket används främst vid uppläsning av förberedda dialoger eller översättning av text. Lärarna erbjuder eleverna individuellt stöd och anpassar i viss mån uppgifter efter elevernas olika behov av stöd och utmaningar. Granskningen visar att lärarna ger eleverna några sätt att kommunicera när orden inte räcker till men att de ofta förlitar sig på Google translate. Granskningen visar också att språkinlärningsstrategier är något som förekommer, men något som lärarna sällan arbetar med på ett planerat eller strukturerat sätt. Vidare visar granskningen att stämningen i klassrummen är trygg och tillåtande men att någon lärare uppfattar att det finns vissa skillnader mellan pojkars och flickors aktivitet i gruppen. Lärarna använder sig i olika utsträckning av placering som ett verktyg för att skapa studiero eller för att möjliggöra kommunikation med flera olika klasskamrater.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn bör leda lärarna i moderna språk att gemensamt utveckla undervisningsidéer kring hur målspråksanvändningen kan öka i klassrummet, för både lärare och elever.

Skolinspektionens granskning visar att målspråksanvändning i språkundervisningen förekommer i alltför låg utsträckning, både från lärarnas sida och från elevernas.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att skapa möjligheter för samt leda lärarna i moderna språk att gemensamt utveckla undervisningsidéer med fokus på ökad målspråksanvändning. Här bör ingå dels strategier för hur lärarna kan öka användandet av målspråket i sin undervisning, dels undervisningsinnehåll som gynnar elevernas målspråksanvändning på en regelbunden basis. Rektorn bör också fortlöpande följa upp att intentionerna fullföljs i klassrumssituationerna. Ämesträffarna har potential att bidra till detta, givet att de utnyttjas mer riktat och att återkoppling sker.

- Rektorn bör, tillsammans med sina lärare i moderna språk, utveckla metoder för att kontinuerligt efterfråga elevernas synpunkter i planering och genomförande av undervisningen med fokus på autentiskt material och interkulturell kompetens.

Skolinspektionens granskning visar att lärarna i hög grad utgår från läromedlets innehåll och upplägg i sin undervisning. Den visar också att eleverna i otillräcklig utsträckning erbjuds möjlighet att påverka undervisningens innehåll, dess upplägg eller dess arbetsformer.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tillsammans med sina lärare i moderna språk utveckla metoder för att inkludera elevernas tankar kring undervisningens innehåll, dess genomförande och dess utfall. Rekommendationen innefattar också ökad användning av autentiska material och sådant som ligger elevernas vardag och verklighet nära, för att på så sätt få fram relevanta målbilder för eleverna om möjlig framtida målspråksanvändning. Den innefattar även ökad mängd strategier för att medvetandegöra eleverna om skillnader mellan svenska förhållanden och traditioner och målspråkslänernas.

Skolan skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet

I detta område granskas skolans arbete för att skapa förutsättningar för hög kvalitet i undervisningen i moderna språk. Detta för att studierna i moderna språk ska förbli attraktiva och ge eleverna förutsättningar att fullfölja sina studier.

Moderna språk har likartade förutsättningar men lägre status än andra ämnen

Granskningen visar att ämnet moderna språk får samma förutsättningar som andra ämnen på skolan. Den visar också att ämnets status, både ur lärarnas och ur elevernas perspektiv, är relativt låg. Granskningen visar också att rektorn inte gör någon strukturerad uppföljning av ämnet och inte heller följer upp huruvida lärarna själva följer upp sitt ämne och sina resultat systematiskt.

Förutsättningar och status för ämnet moderna språk

Rektorn uppger i intervjun att de organisatoriska faktorer som styr undervisningen i moderna språk, såsom schemapositioner och lektionslängd, är samma som för alla andra ämnen. Skolan har tre lektionspass per vecka i de moderna språken, om vardera 50 minuter. Alla språk har också sina egna hemklassrum, vilket även gäller för andra ämnen på skolan, berättar rektorn. I spanskans hemklassrum utnyttjas detta av läraren genom att listor med prepositioner, klassrumsfraser, kartor och redovisningar anslagits på väggarna. Rektorn för en dialog med lärarna om när det är lämpligt att dela eleverna i fler grupper, för de vill inte ha för stora, men heller inte för små, undervisningsgrupper i språken, uppger rektorn. Alla elever får sitt första handsval, eftersom valet är gjort redan under mellanstadiet, säger rektorn.

Lärarna uppger i intervjun att de upplever att de missgynnas i förhållande till andra ämnen vad gäller exempelvis ersättning för lektioner som faller bort i samband med nationella prov, men enligt rektorn behandlas ämnet moderna språk i det avseendet på samma sätt som andra ämnen och hen säger att det från början finns ett överutlägg i schemat för att kompensera för eventuellt tidsbortfall. Lärarna uttrycker också att de har samma förutsättningar för ämnet som andra kollegor, men att de upplever att kollegorna inte backar upp dem i sin roll som språklärare, exempelvis om en elev uteblir från undervisningen. En lärare menar också att ämnets status i samhället i stort är låg, både ur perspektivet kunskapssyn och ur allmänhetens inställning till pluggande, vilket påverkar lärarens ambition negativt. Lärarna säger också att de saknar uppbackning för elever i behov av stöd. I det sammanhanget, säger lärarna, får de klara sig själva.

Enligt eleverna är ämnet moderna språk ett ämne med relativt låg status. Ämnen som svenska, engelska och matematik är viktigare, säger eleverna. De säger att språk är ett ämne de tar sig igenom för att de måste och de tror inte att de kommer att använda det så mycket i framtiden. Då ämnet inte heller är behörighetsgivande till gymnasiet, uppger elever att det ibland handlar om huruvida de ska klara ett godkänt betyg i språket eller om de ska uppnå högre betyg i andra ämnen, vilket gör att det blir en avvägning av vilket som ger dem högst meritpoäng.

Rektorn kan inte säga huruvida ämnet moderna språk har lägre eller annan status än andra ämnen, uppger hen i intervjun. Det är ingen fråga som kommit upp i samtal med några lärare, säger rektorn, men hen tror att kollegorna ser ämnet som ett bland många, ett ämne som får samma förutsättningar som andra ämnen. Rektorn gör inte några medvetna satsningar för att höja ämnets status och hen berättar att

den tidigare traditionen att språklärarna gick ner till mellanstadiet för att göra reklam för sina språk försvann under Corona-pandemin och inte har efterfrågats av språklärarna innevarande läsår.

Rektorns uppföljning av ämnet moderna språk

Enligt lärarna följde den förre rektorn upp deras undervisning genom att göra lektionsbesök, vilka följdes upp i medarbetarsamtalen. Den nya rektorn, som kom till skolan i januari 2022, har inte gjort några lektionsbesök, och lärarna säger att de inte vet hur rektorn kommer att göra framöver. Rektorn uppger att hen avser göra en betygsanalys men att en analys av själva undervisningen i moderna språk är något som ligger på framtiden. Rektorn säger också att hen för övrigt skapar en ram för att lärarna själva ska kunna diskutera sin undervisning genom att schemalägga ämnesträffar. Rektorn har dock inte givit språklärarna något specifikt uppdrag för hur dessa ämnesträffar ska läggas upp och hen samlar inte heller in någon dokumentation från mötena.

Som framgår ovan har ämnet moderna språk relativt låg status bland både elever och, åtminstone enligt språklärarna, bland lärarkollegiet. Skolinspektionen rekommenderar rektorn att, tillsammans med sin personal, aktivt jobba för att höja ämnets status bland både elever, lärare och vårdnadshavare.

Arbetet för att säkra kompetens till undervisningen i moderna språk behöver utvecklas

Granskningen visar att det finns en struktur för språklärarnas deltagande i arbetslag och ämneslag, men att samverkan och samarbete med kollegor kring själva undervisningen sker sällan eller informellt. Granskningen visar också att den kompetensutveckling som sker huvudsakligen är av allmändidaktisk karaktär. Skolan har heller inte en praxis för hur obehöriga lärarkollegor ska ges adekvat stöd.

I intervjun uppger rektorn att hen skapar förutsättningar för språklärarna att delta i kollegialt samarbete på samma sätt som för andra lärare. Alla språklärare ingår i arbetslag, såväl som i ämneslag. De alternerar mellan arbetslagsträffar och ämneslagsträffar säger rektorn, med en betoning på ämneslaget. Dessutom sitter språklärarna tillsammans i arbetsrummet, säger rektorn, vilket möjliggör spontan samverkan. Ingen av språklärarna, trots att alla inte är behöriga språklärare, har som sin uttalade uppgift att vara ämneslagsansvarig säger rektorn, men hen tror att en av lärarna informellt tar ett större ansvar. Rektorn har ännu inte deltagit i något ämneslagsmöte. Lärarna berättar att de på ämnesmötena tar upp det som de känner för eller behöver prata om och att det inte finns någon styrning från skolledningen i det arbetet. Någon lärare får feedback på sin undervisning genom deltagande i en grupp på facebook, men skulle gärna se att det fanns fler möjligheter till samverkan

med andra språklärare. En lärare säger att hen har efterfrågat möjligheten att samverka med lärare från andra skolor inom sitt språk eller, som ett möjligt alternativ på den egna skolan, samverka med engelsklärare, men att inget har hänt i det avseendet. Lärarna säger också att de förvisso deltar i arbetslagens arbete, men att de inte samarbetar tvärvetenskapligt med sina kollegor i andra ämnen.

Någon kompetensutveckling för lärarna i moderna språk har de inte erbjudit från skolans sida säger rektorn, men om lärarna efterfrågar kompetensutveckling på eget initiativ så ser rektorn positivt på det, säger hen. Behoven av fortbildning tar rektorn reda på vid medarbetarsamtalen. Rektorn säger att det är svårt med kollegial samverkan när det finns flera obehöriga kollegor, för sådan samverkan kan vara mindre givande för kollegor med behörighet. Detta är dock ett område rektorn avser ta itu med framöver säger hen. I nuläget har rektorn skapat möjligheter för kollegial samverkan även om hen för närvarande inte följer upp hur arbetet faller ut. Enligt lärarna så har fortbildningen de senaste läsåren handlat om generella satsningar kring differentierad undervisning och annat. Några av lärarna har dock deltagit i Språkspårnet och där arbetat med processkrivning.

I samband med att Skolinspektionen begärde in vissa handlingar inför granskningen, framgick att de obehöriga kollegor som finns på skolan ska enligt praxis få kollegialt stöd av den behöriga läraren. Lärarna uppger dock i intervjun att deras ämnesträffar ofta får en praktisk karaktär snarare än en pedagogisk. Den nuvarande rektorn säger också att hans dörr alltid står öppen och att hen, genom lång egen undervisningserfarenhet, ser sig som en god rådgivare i pedagogiska frågor.

Arbetet för att få fler elever att avsluta sina studier i moderna språk behöver utvecklas

Slutligen visar granskningen att Dackeskolan 7-9 har en rutin för de elever som vill hoppa av det moderna språket. Granskningen visar också att rektorn inte analyserar skälen till avhoppet. Rektorn har inte heller undersökt om avhoppet har något att göra med huruvida eleven har fått tillräckligt med stöd i ämnet.

Dackeskolan 7-9 har en rutin för hur ett eventuellt avhopp från ämnet moderna språk ska gå till, uppger rektorn i intervjun. Eleven kontaktar mentorn och får en blankett som ska skrivas under av vårdnadshavaren. Det krävs dock ingen motivering till varför man vill byta bort ämnet, uppger lärarna. Detta förfarande har ofta, enligt rektorn, föregåtts av en diskussion mellan mentorn, språkläraren och mottagande lärare, det vill säga lärare i extra svenska eller engelska. Rektorn uppger att elever kan få byta bort det moderna språket om eleven är underkänd i svenska och/eller engelska och därför behöver extra undervisning i de ämnena. Dock kan eleven få stöd i svenska och/eller engelska även om de behåller det moderna språket säger rektorn, även om ambitionen är att eleverna ska stanna kvar i det moderna språket. Denna process beskrivs även i intervjuer med elever och lärare. Lärarna uppger dock att det händer att elever som inte har betyget F i

svenska eller engelska får lov att byta om föräldrarna trycker på. De säger att de hör föräldrar uttrycka att språket inte är viktigt i förhållande till om man har det tufft i de andra ämnena.

Rektorn uppger att hen samlar in betygsstatistik för ämnena, men att hen inte har gjort någon analys av skälen till att drygt 25 procent av eleverna på skolan läser svenska eller engelska istället för moderna språk. Enligt rektorn kan ett skäl vara att de haft tillfälligt anställda lärare i två av språken eller att vissa språklärare har tyckt att vissa jobbiga elever bör byta bort ämnet. Det kan också bero på elevers behov av extra stöd i andra ämnen, säger rektorn. Även lärarna säger att de inte analyserat skälen till elevers avhopp, men det finns en allmän syn på ämnet moderna språk som mindre viktigt vilket lärarna tror är ett skäl till att elever väljer bort det. Ett annat skäl är att eleverna saknar motivation, säger lärare.

Rektorn säger att möjligheterna att få extra anpassningar och särskilt stöd i ämnet moderna språk är detsamma som i andra språk, men att de inte har någon lärare med specialpedagogisk kompetens i moderna språk. De har dock elever med specifika åtgärder riktade mot moderna språk säger rektorn. Lärarna berättar att stöd till eleverna är något de får lösa själva i sitt ämne. Rektorn är med vid elevhälsomötena där frågan om stöd ska diskuteras, men enligt lärarna har frågan om stöd i språk aldrig kommit upp i detta forum. Lärarna säger också att de inte sett någon koppling mellan sin egen undervisning och avhopp och inte heller mellan de små möjligheterna att få stöd i de moderna språken och avhopp. De ser dock som ett möjligt skäl till avhopp att elever saknar grunder i svenska.

Sammanfattande bedömning av området:

Granskningen visar att ämnet moderna språk får samma förutsättningar som andra ämnen på skolan. Den visar också att ämnets status, både ur lärarnas och ur elevernas perspektiv är relativt låg. Granskningen visar också att rektorn inte gör någon strukturerad uppföljning av ämnet och inte heller följer upp huruvida lärarna själva följer upp sitt ämne och sina resultat systematiskt. Vidare visar granskningen att det finns en struktur för språklärarnas deltagande i arbetslag och ämneslag, men att samverkan och samarbete med kollegor kring själva undervisningen sker sällan eller informellt. Granskningen visar också att den kompetensutveckling som sker huvudsakligen är av allmändidaktisk karaktär. Skolan har heller ingen praxis för hur obehöriga lärarkollegor ska ges adekvat stöd. Slutligen visar granskningen att Dackeskolan 7-9 har en rutin för de elever som vill hoppa av det moderna språket. Granskningen visar också att rektorn inte analyserar skälen till avhopp. Rektorn har inte heller undersökt om avhopp har något att göra med undervisningen eller huruvida eleven har fått tillräckligt med stöd i ämnet.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver stärka den kollegiala samverkan för språklärarna samt sin egen uppföljning av ämnet moderna språk.

Skolinspektionens granskning visar att språklärarna saknar strukturerad och kontinuerlig samverkan sinsemellan men att viss informell samverkan sker. Rektorn följer upp betygsresultaten, men varken den kollegiala samverkan eller undervisningens innehåll eller genomförande.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att utveckla strukturer för att följa upp undervisningen regelmässigt, både avseende innehåll och genomförande. Då flera språklärare är obehöriga är det av ännu större vikt att rektorn genomför ett mer undervisningsnära uppföljningsarbete och möjligen tar ett mer operativt utvecklingsansvar för undervisningen. Ett sätt kan vara att uttala ett tydligt mandat till behöriga språklärarkollegor att driva ett aktivt kollegialt samarbete som följs upp av rektorn. Rektorn behöver också arbeta för att erbjuda lärarna kompetensutveckling inom ämnet moderna språk. Ett sådant alternativ kan vara Skolverkets satsning Språksprånget.

- Rektorn behöver analysera skälen till avhoppen från ämnet moderna språk.

Skolinspektionens granskning visar att Dackeskolan har en relativt hög andel (26 procent) elever som inte läser moderna språk utan istället undervisas i extra engelska eller svenska.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att analysera skälen till dessa avhopp för att identifiera mönster och därigenom kunna sätta in relevanta åtgärder för att förmå fler elever att avsluta sina studier i ämnet moderna språk. I sammanhanget kan det finnas skäl att se över hur skolan använder möjligheten till extra stöd i svenska och engelska, eftersom stödbehov i dessa ämnen inte bör ske på bekostnad av elevernas studier i ämnet moderna språk som ger ökat meritvärde.

På Skolinspektionens vägnar

X Mirzet Tursunovic

Beslutsfattare

Signerat av: Mirzet Tursunovic

X Maria Lundström

Föredragande

Signerat av: Maria Lundström

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredaren Johan Hieronymus deltagit.

Bilaga 1: Bedömningsområden

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet.

Inom respektive frågeställning granskas följande:

Frågeställning 1: I vilken utsträckning ger undervisningen i moderna språk elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga (produktion och interaktion) så att de kan använda målspråket i olika sammanhang?

1. Undervisningsidé kring kommunikativ förmåga på målspråket
2. Arbetsformer och stöd för användande av målspråket
3. Vägledning och arbetssätt för att pröva strategier då språket inte räcker till
4. Klassrumsklimat för att förebygga talängslan och uppmuntra användning av språket

Frågeställning 2: I vilken utsträckning skapar skolan förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet som ger elever reella möjligheter att fullfölja sina studier i moderna språk?

1. Likvärdig status kring undervisningen i moderna språk
2. Arbete för att säkra kompetens till undervisningen i moderna språk
3. Förutsättningar för fjärrundervisning i moderna språk (endast för skolor med fjärrundervisning)
4. Arbetssätt för att främja att fler elever fullföljer studier i moderna språk

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
(<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/skolans-arbete-for-kvalitet-i-undervisningen-i-moderna-sprak--undervisning-for-kommunikativ-for-maga/>)

Bilaga 2: Författningsstöd

Enligt **skollagen**¹ ska elever i grundskolan erbjudas undervisning i moderna språk. I **skolförordningen**² anges under vilka förutsättningar som undervisning ska erbjudas och anordnas i språken franska, spanska och tyska. Under vissa förutsättningar får fjärrundervisning anordnas i ämnet moderna språk i grundskolan (10 kap 4 och 8 §§ och 21 kap 2-5 §§ skollagen, 5 a kap. 2-4 §§ och 9 kap. 5-7 skolförordningen).

Frågeställning 1

Enligt **skollagen** ska det i utbildningen i grundskolan tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. I skollagen föreskrivs att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vidare anges i skollagen att elever i grundskolan ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av skollagens framgår också att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av **skolförordningen** framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av **läroplanen** framgår att skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning. Vidare anges i läroplanen att läraren ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan. Därtill framgår av läroplanen att läraren tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen. Av läroplanen framgår också att rektorn har ansvaret för skolans resultat och, inom givna ramar, har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet (1 kap. 4-5 §§, 3 kap 2 § och 5 kap 3 § skollagen, 5 kap. 2 § skolförordningen, Lgr11; 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).

Av **kursplanen**³ för ämnet moderna språk framgår att undervisningen i moderna språk syftar till att bland annat ge eleverna möjlighet att utveckla en allsidig

¹ Skollag (SFS 2010:800)

² Skolförordning (SFS 2011:185)

³ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Kursplaner, 5.6 Moderna språk.

kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå talat och skrivet språk, att kunna formulera sig och samspela med andra i tal och skrift och att kunna anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att kunna använda olika strategier för att stödja kommunikationen och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till⁴ (Lgr11; Kursplaner, 5.6 Moderna språk).

Frågeställning 2

I **skollagen** föreskrivs att det pedagogiska arbetet vid skolenheten ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas och ansvarar för att kvalitetsarbete vid skolenheten genomförs. I **läroplanen** anges att rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Vidare har rektorn, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans de behöver och att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (2 kap. 9 § och 4 kap. 4 § skollagen, Lgr 11; Varje skolas utveckling, 2.8 Rektors ansvar).

En elev i grundskolan ska enligt **skollagen** ges extra anpassningar om det befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Särskilt stöd i grundskolan ska ges elever på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av **läroplanen** framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (3 kap 5 och 7-10 §§ skollagen, Lgr; 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektors ansvar).

⁴ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet ändras den 2 juli 2021 genom förordning SKOLFS 2021:5 som tillämpas första gången på utbildning från och med höstterminen 2022 (Lgr22).

Bilaga 3: Mall för huvudmannens redovisning

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

Utvecklingsområde 1: Rektorn bör leda lärarna i moderna språk att gemensamt utveckla undervisningsidéer kring hur målspråksanvändningen kan öka i klassrummet, för både lärare och elever.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur skolenhetens/verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 2: Rektorn bör, tillsammans med sina lärare i moderna språk, utveckla metoder för att kontinuerligt efterfråga elevernas synpunkter i planering och genomförande av undervisningen med fokus på autentiskt material och interkulturell kompetens.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur skolenhetens/verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

Utvecklingsområde 3: Rektorn behöver stärka den kollegiala samverkan för språklärarna samt sin egen uppföljning av ämnet moderna språk.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur skolenhetens/verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 4: Rektorn behöver analysera skälen till avhoppet från ämnet moderna språk.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur skolenhetens/verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: